

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد محق

۲۷ دسمبر ۲۰۲۲

محمد محق

تشدید بیماری‌های روانی در سایه طالبان

شایع‌ترین بیماری‌های روانی در جهان افسردگی است، که عوامل متعددی سبب پدایش آن می‌شود. شیوع و تشدید افسردگی سبب از دست دادن امید، از دست دادن انگیزه و ابتلا به تیره‌اندیشی می‌شود، و کار را به جایی می‌رساند که شماری به خودکشی دست می‌زنند و شماری در حال و هوای آن تنفس می‌کنند. بیماری‌های روانی دیگری نیز وجود دارد که به همین پیمانه یا گاهی بیش‌تر زیان‌بار است از اضطراب گرفته تا شیذوفرنی و غیره، که برخی از آن‌ها ریشه‌های ژنتیک یا زمینه‌های فیزیولوژیک دارد، اما در اثر عوامل نابسامان اجتماعی فعال و تشدید می‌شود. شهروندان افغانستان از زمان روی کار آمدن طالبان با اختلالات روان‌شناختی متعددی دست به گریبانند و سلامت روحی و روانی میلیون‌ها تن در معرض آسیب‌های عمیق قرار گرفته است. پیش از این نیز با عملیات انتحاری طالبان، بم‌گذاری‌های کنار جاده‌ئی، ترور کارمندان دولتی و مؤسسات خارجی و خشونت‌های دیگری که این گروه انجام می‌داد روان جمعی جامعه آسیب‌های شدیدی دیده بود و افغانستان از این نظر در صدر کشورهای آسیب دیده جهان قرار داشت.

در ماه‌های اخیر که سخت‌گیری‌های طالبان شدت بیشتری به خود گرفته است شرایط اقتصادی اغلب مردم در حال وخامت است و به استثنای وابستگان این گروه که بر همه منابع اقتصادی و عایداتی کشور چنگ انداخته‌اند و به سرعت پول‌دار می‌شوند، بقیه مردم در حال جان‌کندن قرار دارند. از دست دادن شغل و دست و پنجه نرم کردن با مشکلات روزمره زندگی یکی از شایع‌ترین عوامل گسترش افسردگی و دیگر بیماری‌های روانی در هر جامعه است و افغانستان اکنون از این نظر رکورددار شده است.

عامل دیگری که اضطراب‌های روانی مردم را چند برابر می‌سازد نابرابری اجتماعی و گسترش تبعیض زبانی، قومی، منطقه‌ئی، مذهبی و تباری است، زیرا این تبعیض در نحوه خدمات ادارات دولتی، در دستگیری مظنونان، در برکناری کارمندان و در بسیاری از عرصه‌های زندگی چهره خشن و زنده خود را نشان می‌دهد. نابرابری میان شهروندان در

هر جا که باشد مایه اضطراب و آشفتگی‌های اجتماعی است و یکی از پیامدهای آن افزایش اختلالات روانی و بیماری‌های روحی است.

سیطره جریان‌های ایدئولوژیک که جهان را از عینک توهمات خاص خود می‌بینند در هر کشوری که بوده زندگی را بر شهروندان تلخ ساخته است. چنین جریان‌هایی از دیدن واقعیت‌های زندگی عاجزند و جهنمی را که برای مردم خلق می‌کنند بهشت می‌پندارند. آنان نمی‌توانند ببینند که میلیون‌ها انسان آن جامعه در حال فرار و کوچ دائمی از آن کشور هستند. آنان این قدر شعور ندارند که ببینند چرا ترکیه، جرمنی و دیگر کشورهای آزاد از این جاذبه برخوردارند که اگر برای هر شهروند افغانستان، به شمول اعضای خود طالبان، میسر باشد به آنجا خواهند گریخت، چنان‌که رهبران خودشان فرزندان خود را به قطر و دبی فرستاده‌اند. افسون‌زدگی ایدئولوژیک چنان سیستم آگاهی و شعور آدمی را به نابودی می‌کشاند که مسببان این وضعیت نیز از آسیب‌های آن مصون نمی‌مانند. آنان از یک سو شیفته زندگی در کشورهای آزاد هستند و از دیگر سو آرزو می‌کنند که این کشورها را به رنگ و شمایی درآورند که از آن گریخته یا می‌گریزند. افغانستان اکنون در چنگ چنین گروه افسون‌شده‌ای گرفتار آمده است. اگر شرایط عادی می‌بود بسیاری از رهبران این گروه به تیمارستان‌ها فرستاده می‌شدند نه وزارت‌ها و ادارات دولتی.